

10 oktober 2021, achtentwintigste zondag door het jaar B
Wijsheid 7, 7-11 Rijkdom beschouwde ik als niets
Marcus 10, 17-30 Ga verkopen wat ge bezit

Homilie

Vandaag luisterden we naar het verhaal van de Rijke Jongeling, zoals het in onze kerk is gaan heten.

Marcus vertelt deze ontmoeting met de rijke jongeling op dramatische wijze.

De man komt toegelopen op het moment dat Jezus aanstalten maakt om te vertrekken.

Misschien heeft de man al vaak en lang naar Jezus geluisterd, maar heeft hij steeds gearzeld

om Jezus aan te spreken. De man rent Jezus achterna en knielt. Hij spreekt Jezus aan als "goede meester". Jezus wijst de man terecht: "Niemand is goed behalve de éne God". Met deze korte terechtwijzing maakt Jezus duidelijk dat de naam van God niet ijdel mag gebruikt worden.

De man richt zich tot Jezus om te weten wat hij moet doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven. Het eeuwig leven betekent niet op de eerste plaats het leven na de dood, maar het volle

leven, nu in deze wereld. Het eeuwige leven is het waarachtige leven.

Jezus antwoordt niet op de vraag, maar somt de grote geboden op. De man is hiermee niet tevreden. Hij kent de geboden en zegt dat hij ze onderhoudt vanaf zijn jeugd. De man is op zoek naar een meester, naar een veilige gids. Hij wil exact weten wat hij moet doen.

En dan komt die verrassende reactie van Jezus die we alleen bij Marcus vinden: "Jezus keek hem liefdevol aan". Liefdevol kijken, dat is kijken met een welwillende, helpende liefde.

Jezus stelt de jong man ook emotioneel duidelijk op de proef. Jezus wil de man helpen. De man zit vast in regels die hij van in zijn jeugd scrupuleus opvolgt. Jezus ziet dat de man slaaf is van deze regels en van zijn bezittingen. Jezus wil hem bevrijden en past een schoktherapie

toe: "Verkoop alles wat u heeft en geef het geld aan de armen." Maar de poging mislukt.

De man die naar Jezus snelde en knielde, is emotioneel ontredderd, gaat weg met hangende schouders. Dit alles leidt tot een grote ontzetting bij de leerlingen.

En dan volgt de zin: "Een kameel gaat gemakkelijker door het oog van een naald dan een

rijke in het rijk van God kan komen." Er is heel wat inkt gevloeid over deze uitspraak van

Jezus. Bedoelde Hij nu echt het oog van een naald? Maar daar kan een kameel toch nooit door! Sommigen zeggen dat het "oog van de naald"; de naam van een poortje was in de muur

rond de stad Jeruzalem. Wanneer alle grote poorten van de stad dicht waren, kon men de stad

nog alleen door dat kleine poortje binnen. Anderen zeggen dat er een fout sloop bij het vertalen. Jezus zou het over een touw gehad hebben, niet over een kameel. Maar ook een touw

is niet door het oog van een naald te krijgen! Of het nu om een poortje ging of om een touw

...

Jezus gebruikte beelden om te zeggen hoe moeilijk het wel is voor rijken om het rijk van God binnen te gaan.

Het is een verhaal dat sommigen onder ons misschien een wat ongemakkelijk gevoel geeft.

Veroordeelt Jezus hier nu de rijkdom? Mag een mens helemaal geen bezit hebben? Maar

hoe leef je dan? Kan je als rijke eigenlijk wel christen zijn? Een geruststelling. Met geld is niks mis. Met geld hebben ook niet. Wel met je ware ik verliezen en met loskomen van het anker in je bestaan. Loslaten wat ons ongelukkig maakt.

Maar wat wil het verhaal over de rijke jongeling ons dan wel vertellen?

Wat is belangrijker dan rijkdom? In deze lezing is 'wijsheid' het belangrijkste. Dat hoorden we

ook in de eerste lezing. Hiermee wordt niet intelligentie bedoeld, maar de manier waarop Jezus met de wereld, de mensen, God omgaat ... dat pas maakt mensen rijk.

Hoe gaan wij om met de mensen, de gebeurtenissen, de dingen in ons leven?

Jezus schijnt de boodschap te geven dat we zeer voorzichtig moeten zijn als we het gevoel hebben dat we alles volgens de geldende regels, gebruiken, maatschappelijke gewoonten

doen. Het rijk Gods vraagt precies altijd nog een stap verder. Dat weggeven aan de armen is dus niet zomaar alleen een vraag om economische herverdeling. Het is ook een teken dat we

ons heroriënteren naar de concrete naaste. De uitdaging is de keuze voor menselijkheid boven

de keuze van het materiële voordeel. De menselijke waarden blijven verdedigen, dat is een keuze die mensen opnieuw mens laat worden.

En dat is niet de gemakkelijkste keuze. Een kameel komt gemakkelijker door het oog van een

naald dan een rijke in het koninkrijk van God. Er zit humor in die spreuk. Met geweldige overdrijving. Om aan te geven dat iets heel moeilijk is. Zoals wij in onze taal ook veel spreuken hebben. Wij zeggen bijvoorbeeld: je moet van een mug geen olifant maken, en we weten wat ermee bedoeld wordt.

Christen-zijn, volgeling van Jezus zijn, is geen kwestie van regels en geboden, maar beziel-zijn van een goede mentaliteit, een geest van rechtvaardigheid, van eerlijkheid, van beschikbaarheid en naastenliefde. Als we ons die geest eigen maken, hoeven we niet door het

oog van de naald te kruipen. Daar ligt dus de kern van het rijk Gods: de uitgangsvraag die de man aan Jezus stelde. We mogen horen bij God en zijn koninkrijk.

Jongeman, ik vind jouw vraag ook vandaag nog actueel.

Je weet hoe dat gaat. We hebben heel veel. We kunnen van alles.

En toch lijkt ons leven soms leeg, zo doelloos.

Diep in ons leeft de vraag naar eeuwig leven, naar leven volop, nu al.

Dat leven is niet te koop. Er staat niets over in reclamefolders.

Eigenlijk weten we het wel:

het levensmodel van Jezus tot het onze maken, daarin ligt toekomst.

Delen en geven, leven in verbondenheid met God en mens: dát is het, we weten het.

Maar het is zo moeilijk. Je weet dat als geen ander.

Toch blijft jouw vraag, ook vandaag nog. Bedankt daarvoor!

Ria Toelen